

Діло

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов. Конто почт. наклад. 26.726 Адреса тел. „Діло-Львів“ Число телефону 565 Рукописи редакції не повертає.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА в Австро-Угорщині: місячно . . . 5 — К. квартально . . . 15 — — піврічно . . . 28 — — щорічно . . . 50 — — у Львові (без доставки): місячно . . . 4 — К. квартально . . . 12 — — піврічно . . . 22 — — щорічно . . . 44 — — в Німеччині: піврічно . . . 20 — М. щорічно . . . 40 — — За зміну адреси платити ся 50 с.</p>	<p>Ціна оголошень: Реклама в першому відділенні коштує 40 с. в другому 60 с. в третьому 1 р. в четвертому 1*50, в п'ятому 2 часті коштує 2 р. в шостій часті 2 р. 50 с. в сьомій часті 3 р. в восьмій часті 3 р. 50 с. в дев'ятій часті 4 р. в десятій часті 4 р. 50 с. Постійні оголошення за відомим тарифом. Один примірник коштує у Львові 16 с. на провінції 20 с.</p>
---	---	--

Видання Спілки „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Міжнародна делегація Української Республіки.

В переїзді через Львів.

Львів, 1. січня 1918.

Міжнародна делегація Української Народної Республіки переїхала нині через Львів у дорозі через тернопільський фронт до Берестя Литовського.
У Львові задержана ця делегація тільки коротко. З українських інституцій відвідало чотирох членів делегації книгарню Наукового Товариства ім. Шевченка, куди привіз їх двома автомобілями придільний до їх товариства німецький офіцер. Поспішаючись до залізничної українські відпоручники могли забаритись у книгарні лише стільки часу, щоб закурити новини української політичної літератури (брошури часописи) в українській і німецькій мові. Між ин. забрали із собою й комплект „Діла“ за останній місяць.
Працюючи з п. Директоркою книгарні, просили українські делегати переказати від них привіт українському громадянству Львова.

УКРАЇНА ПРОТИ УЗУРПАЦІЇ І МИРА БОЛЬШЕВИКІВ.

„Цілком невідповідні рунні“. — Нема в Росії центральної влади. — Не використане Української Республіки. — Україна супроти Німців і антанту. — За самостійне ведене мирових переговорів. — Україна осередком східно-європейської федерації.

Львів, 1. січня 1917.

Хочаби дати нашим читачам безпосередній образ становища міжнародних кругів Української Республіки до мира і мирових переговорів, передаємо ниніше з незначними скороченнями програвому вступну статтю київської „Робітничої Газети“, органу предсідателя Українського Генерального Секретаріату В. Винниченка, присвячену справі мира взагалі, а мировим переговорам большевиків з осередними державами з'юкрема. Стаття ся появилася на три дні перед пересиланням іскрового делегешю відомої читачам „Діла“ ноти правительства Української Республіки до воюючих і неутральних сторін з дати 25. грудня і може служити коментарем до сього часу української політики в міждержавній області.

Саме в вгаданій статі:
„Вій великій грі інтересів наоколо розв'язання справи мира, де поставлено на карту на даний літ інтереси мільонів трудящого народу, найбільшим може, найскрутнішим є положення України і є в сій може глибока несправедливість долі. Від самого початку війни Україна страждала тяжко, бо найбільші брата, Українці на Україні йшли зброєю; але ще такше тебер стати на поталу большевицько-німецькому морови хоч від початку революції все українське революційне демократія, виходячи з суперечливих інтересів революції і війни, неустанно і невгаваючо добивали ся негайного, але і в інтересах трудящого народу складеного мира.“
Оже се глибоке вмагане до мира української революційної демократії і всі кроки в сій напрямі українського правительства визначали дійсні потяги до мира і глибші і серйозніші, ніж се було у большевиків і Ради народн. комісарів.
І ось тепер трудність становища в тій, що справа мира потрапила в цілком невідповідні руки.
Вже ведене перемир'я показало, що Рада народн. комісарів, ще не признана навіть значною частю власного великоруського народу, веде справу сю без огляду інтереси України і інших східних республік, на які безперечно вважало і може властиватягарів від тої війни.
Фантастичне вмагане Ради нар. комісарів відобути ся на становище проводирів зсеї федерації і сумні, тяжкі наслідки сього для інтересів трудящих всіх народів найбільше визначили ся і мають визначити ся саме в справі мира. Значно як поставили справу перемир'я боль-

шевики і як се легковажне, недопустиме трактуване справи Радою народн. комісарів в супереч організованним вмаганям до перемир'я з боку Центральної Ради використали Німці, навіть не криючи того в своїм поводженню з делегатами Ради народн. комісарів підчас перемир'я. Використали вони те незорганізованне, а значить без сильне становище східного сусіда і навязали своє, шкідливе народам східних республік розумінє і умови перемир'я.
Грізнійша справа мира!
Оже по перше мусимо виходити з того, що нема центральної федеративної влади східної європейської федерації, і в справі мира се треба ясно, виразно, навіть грубо поставити в свідомості не тільки Совіта народн. комісарів, але і Німців і інших мирових сторін.

А звідси випливає, що не менше виразно і грубо треба витолкувати всім і се реальне положенє, з яким не хоче мирити ся не тільки божевільний Совіт народн. комісарів, але і різні союзники, як Франція, Англія і інші. Останнім се треба показати неменше грубо і отверто, бо хочуть обійти і використати Українську Республіку.
Твердо і виразно аж до дальших наслідків треба витолкувати висновок з того реального становища і Німцям, а саме, що Рада народн. комісарів, сумнівна навіть, як репрезентант Великоросії, цілком і ані трошки не є репрезентантом інших східних республік, а в першій черзі України, і що мир Ради народн. комісарів зроблений по їх рецепті, виявлений вже в справі перемир'я, не є, не буде і не може бути миром Української Народної і Республіки, як що той мир буде заключений від імени неіснуючої Росії Радою народн. комісарів. Тільки мир, підписаний не одною Великоросією, але Україною і іншими східними республіками, може бути узнаний за дійсний мир.

З того становища українська революційна демократія ані на крок відступити не може.
Розумієть ся, дуже можливо, що вже пізно передавати справу миру федеративному урядови, бо справу розпочато і заново створений федеративний уряд на початку може буа би ще за слабкий, як центр, для такої трудної справи.
Оже, зважаючи все те, мусимо ясно замітити, що одинокий шлях до переведення справді корисного мира, бодай нешкідливого для України, — се фактично, а далі в великій часті і формально вести сю справу, як справу цілком незалежну від інших східних республік.

Все спонукує виступати вже і підчас прелімінарних мирних переговорів, держати ся незалежно від ради нар. комісарів. Практично правительство Української Республіки повинно само екстремно виготовити умови мира і в імени республіки безпосередно пропонувати негайний мир всім державам світа і вступити ім для сего з Українською Республікою з безпосередніми переговорами.
Мотиви подані вище будуть досить сильні не тільки для Англії і Франції, але, думаємо, будуть ще сильніші і для Німців, бо розумієть ся вони не менше Англіїїїї та Франціїїїї мріють про експльоатацію богатї України. Частковий же скептицизм Німців що до ради народних комісарів, їх сиди і значіння, яскраво означив ся і підчас переговорів про перемир'я.
Тверда постанова Укр. Народної Республіки, справу мира для України не віддати в руки нар. комісарів, а взяти в свої руки, без сумніву дуже сильно вплине на відповідне відношенє до того і інших воюючих держав.

Положенє тим небезпечнійше, що розумієть ся, совіт нар. комісарів постарав ся би своє нерозумне становище в справі мира надолужити тим, щоб перекинути всі тягарі гіркого мира з Великоросії на Україну, до і інших республік. І розумієть ся, ратуючи свої політичні позиції, совіт нар. комісарів не рахувати меть ся ані трошки з інтересами трудячих мас України.
І тільки проведенє такої певної, ясної самостійної лінії в справі мира для захисту економічних інтересів трудящого народу може уратувати Україну від тяжких наслідків роботи ради нар. комісарів, від тяжких намірів Німеччини загартати Україну, але і з другого боку не менше огидливих намірів союзників приборати економічно Україну до своїх рук.
З другого боку тільки сею метою нарешті можна прийти і до згуртованя наоколо України інших східних республік для утвореня східно-європейської федерації“.

Петроград і Україна.

Кличі в часів Руїни.

Львів, 1. січня 1917.

Ще рік не минув, як українство в очах петроградського правительства було символом революції, — революції, очевидно, такої, як її відчувало, розуміло й оцінювало царське правительство, оже революції, як чогось найзлочиннішого. І в імя основ, на яких опирала ся „єдина, велика, неподільна Росія“, царське правительство оголосило смерть українстау серед вризнаня і свідчальности кругів російського громадянства.
Тепер Петроград іде знов походом на Україну — тільки при перемир'ї декоративі. Тепер Петроград є „символом революції“, а Українська Народна Республіка „символом реакції“. І „революційний“ Петроград хоче стерти з лиця землі „реакційну“ Українську Центральну Раду і поставити на її місці „правдиво революційне“, „правдиво народне“ правительство.
А одначе — хоч ся декоративі боротьби між Петроградом і Україною так відбиває від недавної минувшости, — зустрічаємо в ній таку знакому, історичну ноту. Пригадайте часи Руїни. Коли гетьмани й козацтво піднимати прапор незалежности України від Петрограду, чим їх поборював Петроград? Пускав між нарід клич, що гетьмани й козацтво хочать залпанувати над простим народом. Але за простим народом стоїть цар, і тому гетьмани й козацтво проти царя.
Неначе ожили ті часи хоч би в ниніше поданім привіті петроградського Совіта „дійсно народному правительству України“ і в усіх тих петроградських заявах, де говорять ся, що Українська Центральна Рада — „правительство буржуавії, інтелігенції і богатих селян“ — хоче поневолити бідних селян і робітників.

Читайте! Підписуйте!

Внесок, який є видрукований в нинішнім числі „Діла“ про об'єднання на життє в са-луці з VII воєнною позичкою в

Карпаті

Львів, Русьна І. пов.

Що до цього „дійсно народного правитель-ства, то прийміть петроградського Союзу говорять так загально, що властиво не знати, о що тут ходить. Можливо, що Союз має на думці з'їзд робітничих, жовнірських і селянських депутатів, який має би відбути ся в сех днях на Україні і про який подіємо поніаше цікаві подробиці від вашого кореспондента.

Що більшовики дозволяють політику Союзу супроти Української Центральної Ради, та що Союз старить ся проти Ради висунути своє правительство,—про що говорять далі ннаше подані відомости Петроградської Агенції, се зро-зуміле.

Тільки в однім рїзниця: Українська Центральна Рада — се не гетьмани й козацькі старшини зі своїми привілями, тільки дійсне представництво українського народу, — а український наряд, се не чернь з часів Руни, і тому новий похід Петроградом проти України від фірмою більшовицької революційности не обіцяє успіху, хіба приспінить історичний процес незалежності України в д Петрограда.

Більшовики за Союзом проти Ради.

ПЕТРОГРАД. (Т.б.) Головний виконавчий комітет 27 грудня без дебати всіма голосами проти двох позовів політики Союзу народних комісарів супроти Української Центральної Ради.

Утворенє правдиво народного правительств на Україні

ПЕТРОГРАД. (П.А.) Відозва Союзу народних комісарів вїтас утворенє правдиво народного правительств на Україні, вражаючи таким правительством раду робітників і жовнірів, і обіцяє правительству нової республіки братню

поміч в боротьбі за мир і в акції в цілі поділу землі, фабрик і банкі між українських робітників. Відозва кінчить ся словами: Незай живе братерство робітників, селян і жовнірів України й Росії.

Більшовицька „вїборча геометрія“ на Україні.

(3 в.) Над кордоном, 30. грудня 1917.

В другій половині грудня має відбути ся в Києві організований більшовицький зїзд робітників, жовнірів і селян, який має би „переві-брати“ Українську Центральну Раду, себто взяти власть на Україні в свої руки.

На сей зїзд мало кожде губернське місто вислати 7 робітничих і жовнірських депутатів, але селянство цілої губернії тільки 4 селянських депутатів; кожде повітове місто 3 робітничих і жовнірських депутатів, але селянство цілого повіту тільки 4 селянських депутатів, а кінці місточка по 2 робітничих депутатів і одного селянського депутата.

Сю „вїборчу геометрію“ більшовицькі відлюструмо напру думками: Чернігівщина з 2 мільон ми селянського населення висилас 4 депутатів, отже одного на пів мільона; місто Чернігів з 30.000 населення аж 7 депутатів, отже одного на 4.300 населення. Повіт Звенигородка з 200.000 селянського населення висилас двох депутатів, а місто Звенигородка з 5.000 населення аж трьох депутатів.

Цяль сїєї „вїборчої геометрії“ зовсім ясна: Українська Центральна Рада опираєть ся голов-но на українським селянстві. Отже більшовицькі хотять покінчити до життя „правительство“, а територіальне відозва на чім переліку мали би елементи військ, в 3-тій часті зросійщені.

Чи справді йде до мира?

Антуан готов заключити мир.
АМСТЕРДАМ (Т.б.). Райтер доносить з Лондону: Лондонський кореспондент газети „Manchester Guardian“ довідать ся так: гійське правительство вряже мирові умови, предложені Австро-Усершеною і Нїмеччиною, реза Росію, важним кроком зі сторони осер-них держав і має твердий намір даки повн-добре розвожену відозву, коті тільки у-будуть офіційно доручені. Міністер д-р Лойд-Джордж усталив вже нині свою под-до Франції, щоби переговорити в тій з французьким президентом міністрів Кле-

Поступи унії на Україні

З кругів львівської мітрополітної консисторії одержали ми отсей комунікат:
З листу генерального вікарія на Україні, дек. Михайла Цегельського з Камірки до освященого Мітрополита, датованого днем 21. ст. надоліста, вибракмо за дозво-лом Преосвященого Адресата отсі інтересні від-ки про поступи унії на Україні.

„Вже давно повинен я був в справях Вашо Преосвященство обходячих обширїшє навіс-ти. Однак заняті, про які далше розстаху, од-орали багато часу, а з другої сторони бажав подати конкретні дані, які кидалиб світло на нашу роботу в справі сї. віри.

Передовсім дякуємо Господу Богу, що свобода, яка настала в цілій великій „руській державі, і для нас греко-католиків привела сю боду ісповданя своєї віри. Ми сейчас зобов'язані в неї, та з початку відправляли ми сї об-жєня в каплиці костела св. Александра, коті небаром показалося, ко каплицю ся за мала і нашім богослужєнем перешкаджало латинське му богослужєню, ми для наших вірних побуду-вали церкву. Городська дума Київів виступи-ла нам площу під будову церкви. З конетні погребі побудували ми тимчасово барак і аж 21. липня я його поблагословив і від тепер до-чали ся тая постійно відправляти богослужєня. Тепер почались дійсні жєня у винограді Хри-стовім. Народ наш цілою масою горюти ся і не-чєв і жадбно слухав Божого слова, якого та-давно не чув, і зі слезами в очах каля ся і приступав до св. Тайн, навіртаючи ся з блуд-ної дороги. Перед Успенієм Матері Божої від-правили ми триднєву мїсію, а плоди в неї були дуже богаті. Сотки приступили до словиди і в-того часу кождеднини приступают наші вірні до св. Тайн. Головний запростольний образ — Серце Ісусове. Ми осуваєм також братстві Серця Христового, яке дуже гарно розвиваєть ся. Також і в гімназіях викладаємо науку (ш-ші) релігії для наших учеників. В і укр. гімна-зії зикаламо я, в другій о. Щепанюк. Наші священників є тут 14, які служать то в наш-каплиці то в обох костелах. Головним прові-ником є о. Щепанюк, але й другі священники є о. дек. Дікон, В. Плашовський і є релігій-науки. На інші місцевості, кули інші місця на-с звизвають зїдять наші священники. Др Одесс-вїхав о. Ілія Клизак, де в дуже великою ко-ристю працює і вискав загально побажанє. До Катеринослава віддегував я о. Т. Чубатого. Я їздив до Полтави і Житомира. О. Щепанюк їздив до Острополья і Колононого. О. Постер-гач їздив в духовних потребах до Мотаволки, Сміли і Уманя. У Винниці є о. В. Лєвський. На нїмєцьких колонїях працює о. Сте-сло. О. Тр. Сїмязький все вїстає в твердий туб-хоч я його вїнчав, щоби тут приймав. Найно-вїша наша робота, то повищукувати наші діти по приютах і удїляти їм науки релігії.

„А тепер вертаю до нашої постійної по-будувати для наших вірних церков. Відчєт і в-станови ми не відступали. Огородили ми цер-ковну площу. Проф. Левинський виготовив план а інж. Стефан Гринюк обняв доставу матеріалу. За Божою помічю дня 8. жєвтия с. р. в день віддана праїника Покрова Матері Божої тор-жєственню при великім здївнї народа побажє-словив я основи церкви. Церков на цементові фундаменті. Дня 4. падоліста зруб, а до дво-недїль стане під дахом. Вид цілої церкви в-галицька деревляна церква. Дасть Бог, до мї-ця надїємо ся у своїй церкві відправляти бо-служєня на славу Богу і душ спасєня. Не-лише заходить питанє, якими фондами в-ряджаємо, бо ж в теперїшній часі і матеріал бітників дуже, дуже дорогі.

„Над наше сподїване жертви вїнчав обильно такої від наших людей — виселє-

Боротьба за український фронт.

Реальні сили Української Республіки.

(3. С.) Над кордоном 26. грудня.

Заявляем більшовицького революційного комітету „юго-західного фронту“ захопити власть на фронті у свої руки положили конєць українське фронтове рада. Більшовицький комітет обняв тимчасово комісаря України на південно західнім фронті Півного „самозван-ця“ і закавав вивовнювати його розвора дїєна.

Для піддержаня своєї авторитету випра-вля більшовицьким другий гренадирський корпус у Київ. До Бердичева, де відбував ся україн-ський військовий зїзд відслано 6 полків і 12 ба-терій. Криденко в своїй телеграмі до рек. комі-тету і до більшовицького комісаря Чуднов-ського назвав У. Ц. Раду „контр революцій-ною“, яку мушуть ся „онче розпнати. Він рє-дить поступати ршучо: „забрати війська з фрон-ту, захопати залізничні стаци і розгромити контр-революційне єніздо.

Українська фронтова рада разом з комі-сарем Півним передпріяла ршучі протиміри. Перші відїли 2 го гренадирського корпусу за-держано в дорогі і обезоружено. Окрім того назачено всім українським комісарям, які ма-ють контролювати телеграф, залізничний комітет відказав ся переселити якнебудь часті війск без санкції Півного. Окрім того укр. фронтова рада змобілізувала всі сили укр. часті. В Бердичеві на сторону Укр. Ради перей-шли всі панцирні ватомобілі і городський гар-нізон.

Другий український військовий зїзд в Бер-дичеві вискавав ся проти арєваня єполетів офі-цїрам. Так само не признав він більшовицьких приказів що до реорганізації армії о скільки воли не мають санкції Укр. Секретаріату.

З огляду на повідомленє Ген. Секретаріату о зєднанє румунського і південно західного фронту в один „український фронт“ вислав тим-часовий головнокомандуючий південно-західно-го фронту генерал Стогов всім командам армії, армійським і корпусним комітетам ось таку те-лєграму:

„Стоячи на принципі не вмішувати ся в полі-тичну боротьбу і ставляючи собі, як і всім ко-мандантам за завданч охорону технічного апарату, яким являєть ся командованє і удержанє війська на фронті, я як головнокомандуючий ар-мїями півд.-західн. фронту приневолений числи-тись іа отсіми фактами:

- 1) Війська півд. захід. фронту находять ся на території Української Республіки.
- 2) Заосмотрєне війск всім потрібним, в тім

числі і прокормленє його залежить від правительств України.

3) Зєднанє на фронті находять ся в ру-ках українських комітетів.

4) Сегодня телеграф штабу фронту за-хоплений Українцями, які перервали звяз фрон-ту із ставкою.

5) Всякі перегоди через українську терито-рію без дозволу українського правительств за-держують ся українським велїзи комітетом, а вїддан ворожо настроєні до України розору-жують ся.

6) Всякі перевози через українську тери-торію без дозволу українськ. правительств за-держують ся українським велїзи комітетом, а вїддан ворожо настроєні до України розору-жують ся укр. військами, які позанимали всі узлові стаци.

7) Укр. правительствозвєло в свої руки діло мира на румунським і південно-західнім фронті.

8) Укр. правительствозоружило деякі неукраїн. часті, а салдатів відслано у Росію.

9) Штаб фронту, не вмішуючись в полі-тику, лише стараючись працювати в контактї із реалє. комітетом і фронтовою радою, є при-вольний числєти ся із всіми тими розпоря-дженнями, як з фактами, за якими стоїть ре-альна сила Української Народно-Республіки. Прошу отже в надзвичайних засїдах обсудити се питанє, виходячи із сєї точки, що ми находимо ся на укр. території, ми залежимо від її законного правитель-ств, як що до заосмотрєня всім потрібним, так і що до виживленя, залїзниць як і оконеч-ного заключєня мира і демобілізації.

Тимчасовий головнокомандуючий півд. зах. фронту генерал Стогов.

До Києва настїли відомости, що українські війська, які находять ся в московським воєнним окрузі рїшили рушити на оборону Української Республіки. Укр. Г. С. дістав вже звістки, що запорожський полк і інші часті уже опустили московський округ.

Підчас розоружєня більшовицьких часті в Жмеринці перейшло на сторону Українців 1500 салдатів Волнїців.

П'ЯДУ для жовнів і Українських Січових Стрільців:

1-3 Львів, Дністер, книжочка вк'адк. ва ч 9880

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ!

целюсних а також від тутешніх все те то склалося за мого і ми затиати позички і то на конто які в Галичині на ту ціль узибира-скаве заряджене таких складок симо. Гроші будемо потребувати і рублів. Гроші узибрані прошу льо-шм Земельнім Б-нку у Львові, бо ватиамо тут у Галичан з тим, що ри до шість місяців по повороті до ти без відсотків.

ше помочи в грошах і потичках Стефан Гринюк. Він з женою сво-тали біліше як 2000 рублів, а крім на нам у себе креат на 10.000 ру-шість місяців по повороті, жасмо по-ти На разі просимо ще раз усиль-ти на нашу церков складку. Равнож зисський дуже ревно пильнує будо і управляє її будовою. Та виано, що і спочиває на шім тім ділі, бо Го-стийній благословить нам погодою а замн.

имо і виждаємо, що з нами Прови в зарядять. Я постарів ся, би зачав-тя. Наші снйшеник вибирають ся, а е в нашими вірники і хто дельше бу-их сповняти душеастрст-о? Та годна-хотіть. Но в е в р кх Божит, а я маю дію, що Господь Бог і Матица Бжа-ть нашого діла. Миж дн Ів Петров, зсилучу поміч і під діл і нашу церков. сь більше на тепер маю писати. Зваю, ірну скоро, коби лише Господь Бог уділив. Тож прошу о молитву і ше злиту.

тролодичий Ординаріат уагляднюючи шівських уніятв просьб, урядив в най-неділю складку в царваз підчас бого, а призирані гроші ульокуеть ся після просителів в „Земельнім Банку“.

НОВИНКИ

Львів, 1 січня 1918

Народна Часопись“, додаток до „Gazet і ої, почала знова виходити в днм 1. сі-р, після триндній переран. „Народна Ча-“ буде появляти ся щоденно.

ага народній школи хоч звісно загально, ликує такої печализоти у суспільности, заслуге. Доказом українські школи у-вагалі, а школа Кружка У. П. Т. ім. Данила на жовтиськім се езімістю у Льво-крема, де в чотирох кіясах з шістьома від-ин побирле науку в українській мові поверх-ітій. Мимо всяких зусиль управи і учи-ського збору годі звичати мнші зі собою-ї степені, що мрал вода в касі грошій-одичені найко-снйідих шлатків на тогу-ву. Снтра і видає ішн поміч суспільности-конче потрібна і снлн патріотичні змаганя-ка не одержать помочи від нашого ка-одомленого загалу — може ітноване-коди бути поважно загрожене. Думаємо,-коди діля іншнціального вихованя дітій,-ни-вінародовленем, спонукає нашу су-ль до складаня хочби найдрібніших-вільних жертв для збереженя для України-ного покоління у Львові. Даки просимо-до на руки скарбнички Стефанії Гошовської, Театинська 7 II. пов.

З „діяльности“ Бюра сирівців. Пишуть нам-чнина: На численні вокльки в укр. часо-к, що будим ми тому не дістаємо полекший-тра сирівців у Львові, бо „таю паріува-сн родат“ о сї матеріяли — тут Кружок-ського Господара хотів спробувати сеї-ської ласки за гроші. Внесено поза-е 27/11-в нині наспіла відповідь, що „зараз-ву-зеграну“. Поданс умотивовано великим запо-требованнм, винищенем села, високим визском-вертаючих гандлярів. Питаємо ся, що се за Па-лата сирівців і для кого? Західна Галичина, яка-найженше потеріла користає зі всего, а моло-діж шкільна дістає убраня, обуву навіть ізу, а-тут дітвора гине зі студіїн а поратована-нема. Якж се знов справедливість? Чи нема-кого у Львові, щоби конче припильнувати на-ші стараня? Чи ми тут таки цілком на пота-ду вдані? Просить ся Хз. Товариство „Сіль-ський Господар“ у Львові вул. Зіморевича о-інтервенцію і то скору в сій справі. Зима, ді-твора гине відля студіїн — а радо і до шко-ли тернулась би, жатери просеть о пор-ду, чи-маємо відповідати що „zupnie wyszeprał się-зараз skóru? Для кого? — М.

— Поворот з неволі. Нині вернув до Львова-вивезений царським правительством о. Мирон-Горикевич.

— Прилучене Галичини до Польщі. Як доно-сить „Neue Lemberger Zeitung“ з 1. січня 1918, містить віденська „Neue Freie Presse“ в поне-ділковім числі артікул, сконфіскований в не-ділнім числі, який займаєть ся австрійсько поль-ським питанем і заявляєть ся за прилученем Га-личини до Польщі та найтіснішою сполуксю-нової польської держави в Австрію.

— Посол Брайтер в Стокгольмі. Із Стокгольму-доносить до Львова що там, вертаючи в Росіі,-прибув пос. Брайтер з жілкою, вивезений росій-ськими властями як з'яквідник.

— Наділене баронією. „Wiener Zeitung“ доно-сить: Його Ціс. і Кор. Апост. Величність відо-ручним письмом з 22. грудня 1917 р. зловив-наймилоствійше надати полковникови Казими-рови Гужковському достоїнство австрійського-барона з увільненням від податку.

— Смерть гр. Станислава Тарновського. В Кра-кові умер вчера президент краківської Акаде-мії Наук проф. гр. Станислав Тарновський, не-стор польських консервативних політиків і уче-них. Причиною смерти була перестуда підчас-Рівляних свят, до чого прилучило ся ослаблене-серця і скелероза. Похорон буде в четвр. 3. с.-м. В поліції був покійний єдиним в творіві-і провідником краківської консервативної групи. Його консервативні погляди характеризували-Його такж як ученого історика літератури. Суп-проти України займає становище шизотської-Польщі. В останніх літах часто вказував на не-безпеку демократичній, признаючи, що польські-демократи сповняють неконсеквенцію, хотячи-усунути шизху, а вдержати польське ланованя-на українських землях Річч госпозитой.

— Нарешті! Нам пишуть: В неділю 23. м. м.-оповістив катедральний парох, о. витрат Горді-євський, на с-ужбі Божій і на вечерні, що та-кож катедральна церква (вона була однікою-в цілій діцезії, що принадлежала ся Григоріан-ського календаря) буде обходити від тепер свя-та після давного (Юліанського) календаря „до-закінченя війни“, а на вечерні сказав, що се-буде тревати „аж до дальшого розширженя“. Сего Різдва Христового мож буде сказати у нас: На Україні великий суд, а українським стани-славівським владикою обходять вже свята укра-їнський люд!

— З Розвадова пишуть: Дня 23. грудня від-були ся Зігальні Збори кружка господар, тов. „Сільський Господар“ в Розвадові в. Дн. до-котрого вписало ся 160 членів переважно жінок-і вибрано єналі: 1) Михайла Рівляницького упр.-шк. головою, 2) Михайла Косача нач. гром.-заст. голови, 3) Павлика Проція заст. нач. гром.-секретарем, 4) Івана Лішка касиром, 5) Івана-Кузів, 6) Олену Борук, 7) Марію Олришко чле-нами виділу. На заступників виділових вибрано: Сена Сидієць, Рузьку Дмитришин і Івана Гри-цу. Недавно перед тим зложено читальню „Просвіти“ до котрої вписало ся 300 членів. Ся організація громади Розвадова нехай буде-приміром для сусідніх сіл.

ПОМЕРЛИ.

в. Болеслав Калужинський, гр. кат. парох в-Стефковій в днначасній крпн. одежею упокоїв ся-дня 24. с. м. по тяжкій недугі в 77 році жита-а 48 священства. Покійний визначав ся чесним-характером і гарними прикметами душі і був-всіми котрі його знали поважаний і люблений. В. Й. п.!

Організаціям і діячам свіжо здо-бутих повітів під увагу

Замість причинів книжочки польських кас, воєнна-позичка і асекураційні поліси чужих товариств. — Український гріш для української справи.

Дістаємо отсе письмо: Народний обов'язок велить мені поки ще-час звернути увагу на одну справу великої ва-ги, щоб відтак піанійше по шкоді нарід не-врікає, що ніхто не остеріг його в такій важній-справі. Іде о військові та евакуаційні причинки-і о воєнні чинитьби. Наші уряди починають-уже їх вилачувати, ходять тут отже о се: Пер-ше, щоби справдзувати, чи всі управнені до-побираня тих причинків зголосили свої права і-чи зголосили ся всі члени даної родини, яким-причинки належать ся, бо приміром по погиб-шім у війску не зголосить своїх прав до кінця-січня 1918 р., той тратить своє право. Друге, щоби провіряти, чи поодинокі комісії всім чле-нам родини управненим до збору причинків, причинки признали і чи добре обчислили, а-вкінці як податкові уряди виплачують ті при-чинки.

Дійшло до моєї відомости, що уряди ро-біять при виплаті надужитя, а саме евакуують-тільки частину належитости, а ва решту дають-або вкладають книжку польської-шадниці, або посвідку на воєнну позичку-або асекураційну полісу. Що до першого то-оправдують се тим, що роблять се в прихиль-ности і дбадости до народу, щоби жінки отримавши на раз велику суму грошей, не розтра-тили їх, поки ще мужі їх та сини з війська не-вернуть. Можна би сьому дати віру, як би не-те, що уряди зарядали складати ті ошадности-до польських кас. А пречинь ви України-маємо свої українські каси, толи би ім втиса-ло діяло справді о те, щоби не дати людям ама-ривувати українського гроша, то вкладали би-його до українських кас. Тимчасом толи вклада-ють до польських кас. Се знак, що ім не тик-ходить о те, чи амркують люди гроші чи ні, а радше о те, щоби польські каси росли в си-лу, щоби Поляки орудували нашим потом і-кровю і в той спосіб нас замагали таки на-шими грішми.

Що-до воєнної позички, то коли б хто-гроша не потребував на відношу свого гоздів-ства, на сплату догів або справлене затиченого-інвентаря живого чи мертвого, і мн на дльші-літа дати воєнну позичку, то нехай би дивав-розумієть ся, коли би ті уряди уагляднювали, щоби наші гроші шліли через наші інституції. Але хто сн-має довги, і сам себе потребує ра-тувати, того ніхто не сміє шлувати, щоби він-свою належитість дав на позичку, а вже про-сто провокацію належить назвати, коли ті по-зички переводять через польські інституції. До-сего ніхто не має права, і на таких урядників-належить ся сей час жалувати.

Те саме відносеть ся до життєвих забезпе-чень Річч сама снбою добра. Чим нарід культур-ційший, тим ідея забезечень гллубше у него-поширена. Однак найліпша річ в руках наших ур-адів змінхеть ся для нашого народу не в його-хосен, а на школу.

Ті панове не питають наших людей чи-хотять кого забезпечати, не повсяють, які форми-для народу є найвідповіднійші, не питають, в-яким товаристві хотілиб вони забезпечати ся, а-просто дають внесене до підпису, відатиають-припадаючи премію і все готове. А до того-всього забезпечують в чужин там товариства. Се-просто насильство. Асекураційні товариства-жнн порівнати до водних басенів, де капи-народу збирають ся, як вода потічками в-вах і озерах. Коли наші капітали будуть-рати ся в чужих басенах, то вони пев-о-дуть на службу за цілий час свого дежн-нашого народу, тільки для чужих, а част-ти нас самих. Ми вже маємо свої ін-свої каси, свої банки, і свою ж-асекурацію „Карпатію“, зна-маємо свої басени грошевї.

Нехай вони змагають ся в силу і-нам на славу і пожиток нашими грішми-чужі, бо з чужих ставів вода не піде і-млинн і не для нас в них буде молоти с-нове Поляки всю силу державлу поне-щоби витворити свій промисл в західній-чині, і цілі міста промислові перед нашими-чима встають, а тепер раді би і нашу кервал-цію на свої колеса пустити і то в хвили, коли-перед нами стоять такі пильні задчі, як Банк-земельний поширити, Банк парцелайний, Банк-промислово торговельний та багато інших-фінансових інституцій основати, наше товариство-забезпеченя на жите „Карпатію“ довести також-до розвитку, до якого довели ми „Дністер“.

І нині, коли тільки нових задач нас чекає, спокійно приглядати ся, вби наш гріш перехо-див в чужі інституції, просто злочинем. Тому-скажу коротко: Коли ошадність, так до своїх-кас, коли воєнна позичка тек через свої інсти-туції, коли забезпечене го через свої інституції, огневє забезпечене через „Дністер“, житеве че-рез „Карпатію“. Словом нарід сам собі! А се-го пильнувати повинні організації повітові зі-всіми патріотами які є в повіті.

Михайло Петрицький
посол до Ради державної.

Французські наступи в Італії.

ВІДЕНЬ (Ткб). Урядово оголошують дня-31. грудня 1917: По нагальнім артилерійським-і міновім приготованню вирушила вчера по-людни французська піхота проти наших ст-вищ на Монте Томби. По тяжкій боротьбі-до ся вороговн вдерти ся в кількох місяцях-до наших ровів. Протиділане ведеть ся. На про-чих відтинках фронту гарматна діяльність.

